MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tas-7 ta' Ottubru, 2011

Citazzjoni Numru. 231/2005

A B

-vs-

L-Avukat Richard Sladden u l-Prokuratur Legali Hilda Ellul Mercer li b'digriet tas-27 ta' Lulju 2005 ġew nominati bħala Kuraturi Deputati sabiex jirrappreżentaw lill-assenti C B; u b'digriet tas-7 ta' Frar 2007 l-istess Kuraturi Deputati ġew estromessi mill-kawża.

Il-Qorti;

Rat iċ-ċitazzjoni ppreżentata mill-attriċi A B fit-12 ta' Lulju 2005 li permezz tagħha ppremettiet:

Illi l-kontendenti żżewġu fl-1 ta' Diċembru 1979 (*vide* Dokument A);

Illi minn dan iż-żwieġ il-kontendenti kellhom żewġt itfal li illum-il ġurnata huma maġġorenni;

Illi l-kontendenti wara li żżewġu fis-sena 1979 marru jgħixu Sqallija u fit-18 ta' Lulju 1993 l-attriċi rritornat lura Malta maż-żewġt itfal minuri tagħha;

Illi mis-sena 1993 sal-ġuranta tal-lum, il-konvenut qatt ma għamel kuntatt ma' l-attriċi u fil-fatt permezz ta' sentenza fl-ismijiet _______________ (Ċit Nru: ____ / __) deċiża mill-Prim' Awla tal-Qorti Ċivili fis-7 ta' Marzu 1995 din l-Onorabbli Qorti kienet fdat il-kura u kustodja tal-istess minuri f'idejn l-attriċi;

Illi l-kunsens tal-konvenut għal dan iż-żwieġ kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha kif ser ikun ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża;

Illi l-kunsens tal-konvenut għal dan iż-żwieġ ingħata bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu, jew ta' xi wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, jew ta' dritt għall-att taż-żwieġ kif ser jiġi ppruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża;

Illi għalhekk iż-żwieġ bejn l-imsemmija partijiet huwa null u bla effett *ai termini* tal-artikoli 19(1) (d) u (f) tal-Att taż-Żwieġ tal-1975 b'tortijiet imputabbli lill-konvenut;

Jgħid għalhekk il-konvenut l-għaliex għar-raġunijiet fuq premessi din l-Onorabbli Qorti m'għandhiex:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi lli ż-żwieġ ikkuntrattat bejn il-kontendenti fl-1 ta' Diċembru 1979 huwa null u bla effett għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi u senjatament għal dak li jipprovdi l-artikolu 19 (1) (d) u (f) tal-Kap 255 tal-Liġijiet ta' Malta u tagħti dawk il-provvedimenti kollha l-oħra li jkunu opportuni f'dan ir-rigward;

2. Konsegwentement tiddikjara xjolta l-komunjoni tal-akkwisti li hemm eżistenti bejn il-kontendenti u dan taħt dawk il-provvedimenti li jidhrilha xierqa;

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li huwa minn issa nġunt għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-attriċi u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota tal-eċċezzjonijiet tal-Kuraturi Deputati in rappreżentanza tal-assenti C B ppreżentata fis-16 ta' Awissu 2005, li permezz tagħha eċċepew:

1. Illi l-eċċipjenti m'humiex edotti mill-fatti tal-każ u jirriservaw li jipprovdu l-eċċezzjonijiet tagħhom fi stadju ulterjuri meta jikkomunikaw mal-assenti konvenut.

2. Illi għal dan l-iskop l-esponenti kitbu lid-difensur tal-attriċi sabiex jingħataw kwalunkwe informazzjoni li hu u / jew l-attriċi għandha dwar l-indirizz tal-assenti.

Salv eċċezzjonijiet oħra.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-kuraturi deputati u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit tal-attriċi;

Rat il-verbal tas-seduta tat-8 ta' Lulju 2011 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qed titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fil-1979 bażi tal-Artikolu 19 (1) (d) u (f) tal-Kap 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenuti nomine m'humiex edotti mill-fatti u eċċepew ġustament li l-konvenut kellu jiġi notifikat personalment skond ir-regolamenti tal-Kunsill Ewropew 1348/2000 u 44/2001 – dan eventwalment sar (fol 75 *et sequitur*) iżda l-konvenut ma ressaqx provi. Naturalment pero' kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin *f'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti*

tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti ... Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċiżoment wara xi żmien ta' żwieg jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieg u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan m'għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kappriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju (**"Anna Tonna vs Alexander Tonna"** deċiża mill-Qorti tal-Appell fis-6 ta' Novembru 1991).

Illi l-artikoli ċitati mill-attriċi jirrigwardjaw:

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta' xi parti ikun inkiseb b'esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ .

Illi kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża **"Joseph Zammit vs Bernardette Zammit"** (27 ta' Jannar 2006):

"Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fondamentali fil-liġi ċivili, u ċjoe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti tal-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni, u ċjoe' li ż-żwieġ huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.

... is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affetwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-

obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ. Ta' min jenfasiżża hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obbligazzjonijet essenzjali taż-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ.

Rigward id-dispożizzjoni kontenuta fis-sub-inċiż (f) fuq imsemmi, biex dan id-difett ikun jirriżulta jkun jeħtieġ li jiġi provat sodisfaċentement li ż-żewġ partijiet jew waħda minnhom fil-mument tal-għoti tal-kunsens matrimonjali tkun eskludiet iż-żwieġ nnifsu jew eskludiet element essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew id-dritt għall-att taż-żwieġ, u din l-esklużjoni tkun saret b'att pożittiv tal-volonta' ta' dik il-parti. Huwa evidenti li din id-dispożizzjoni tirravviża sitwazzjoni ta' simulazzjoni u għandu jiġi enfasiżżat li nullita' ta' żwieġ bażata fuq il-kawżali ta' simulazzjoni proprjament tkun teskludi kawżali bażata fuq nullita' ta' żwieġ minħabba nuqqas ta' esklużjoni ta' ġudizzju. L-inkompatibbilta' bejn dawn iż-żewġ kawżali toħroġ mill-fatt li n-nuqqas ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju timplika inkapaċita' li wieħed jagħraf, jifhem u jirrifletti filwaqt li l-kawżali tas-simulazzjoni teħtieġ li jkun hemm tali kapaċita' intelletwali, proprju l-att pożittiv tal-volonta' li jwassal għas-simulazzjoni, totali jew parzjali."

Illi fil-kawża **"Nicholas Agius vs Rita Agius"** (25 ta' Mejju 1995) intqal illi: *"b'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita', li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ."* F'dan is-sens ġew deċiżi ukoll il-kawżi **"A Spiteri vs Joseph Spiteri"** (4 ta' Novembru 1994), **"Robert Attard vs Josephine Attard"** (18 ta' Ottubru 1995) u **"Janet Portelli vs Victor Portelli"** (14 ta' Awissu 1995).

Illi fil-kawża fl-ismijiet **"Mario Mizzi vs Maris Mizzi"** (15 ta' Novembru 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li *"biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju jrid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi nterni li jkunu neħħew il-liberta' tal-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali."*

Illi l-Qorti hija tal-fehma li l-konvenut huwa persuna li jaħseb li ladarba żżewweġ mara din tkun il-proprjeta' tiegħu. Ma kien iħalli lill-attrici tagħmel xejn waħedha għaliex kien jgħir għaliha b'mod insensat. Il-Qorti mhijiex se tirrepeti dak li hemm fl-affidavit anke għal raġuni ta' privatezza tal-attriċi. Ma hemmx żgur dubju li t-talba attriċi hija fondata u timmerita li tiġi milqugħa.

Għal dawn il-motivi l-Qorti tiddeċiedi din il-kawża billi tilqa' l-ewwel talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ ċelebrat bejn il-partijiet fl-1 ta' Diċembru 1979; tilqa' wkoll it-tieni talba.

L-ispejjeż ikunu bla taxxa bejn il-kontendenti.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------